

Kestävä liikkuminen

 PORI

Tavoitteet

- Oppia, mitä eroa on liikkumisella ja liikenteellä
- Hahmottaa, mitä tarkoitetaan kestäväällä liikkumisella
- Tietää, mitä eri liikennemuotoja on olemassa
- Tutkia tämänhetkistä liikennettä ja siihen vaikuttavia tekijöitä
- Pohtia eri liikennemuotojen ympäristövaikutuksia ja omia vaikutusmahdollisuuksia
- Tietää, miten Porissa pyritään muuttamaan liikkumista kestävämmäksi
- Pohtia tulevaisuuden liikennettä

Avainsanat

- Liikkuminen
- Liikenne
- Kestävä liikkuminen
- Putkiliikenne
- Tietoliikenne
- Smog
- Kasvihuonekaasupäästöt
- Luonnonvarat
- Joukkoliikenne
- Agenda2030

Liikkuminen

- **Liikkuminen**

= Ihmiset, tavarat ja asiat liikkuvat paikasta toiseen

Liikenne

- **Liikenne on...**
 - Ihmisten, asioiden, raaka-aineiden ja tavaroiden kuljetusta **kulkuvälineiden avulla** (siis osa liikkumista!)
 - Suurempi kokonaisuus tai järjestelmä, jossa liikkumista tapahtuu
- Liikenteen avulla
 - Liikutetaan ihmisiä ja tavaroita
 - Saadaan hyödynnettävät luonnonvarat käyttöön
 - Saadaan palvelut ja kauppa toimimaan

Pohdi: Mitä eri liikennemuotoja tiedät?

Lentoliikenne

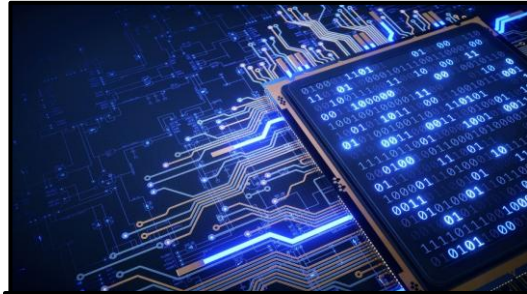
Laivaliikenne

Tieliikenne

Junaliikenne

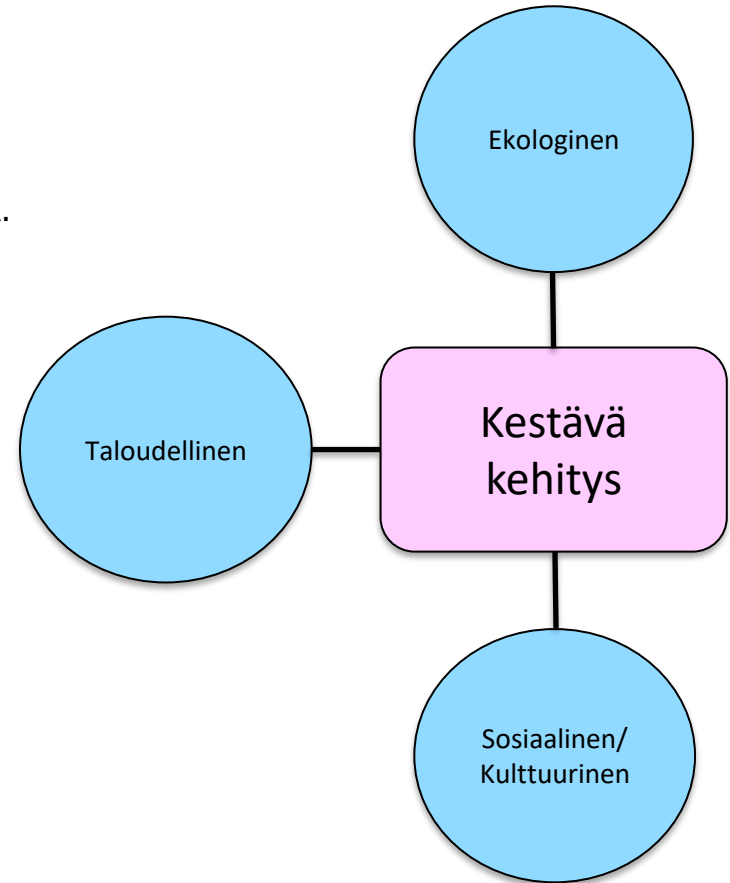
Tietoliikenne

Putkiliikenne

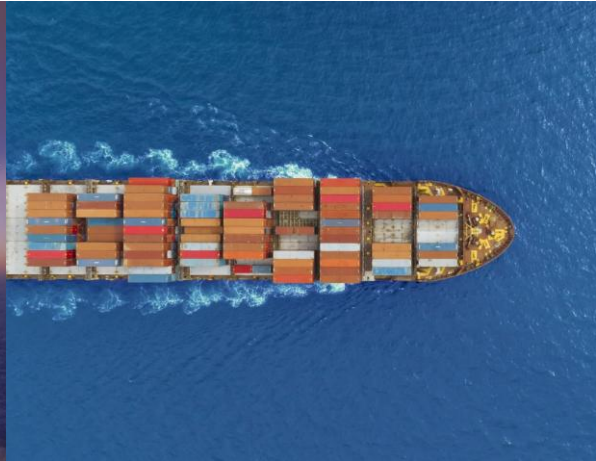
Kestävä liikkuminen

- Ympäristön ja yhteiskunnan kannalta kestävää liikkumista. Se on esimerkiksi
 - Terveyttä parantavaa
 - Vähäpäästöistä
 - Taloudellista
 - Turvallista
 - Kaikille tulotasosta ja asuinpaikasta riippumatta saavutettavaa
- Huomioidaan siis kestävä kehityksen eri osa-alueet: ekologinen, taloudellinen ja sosiaalinen/kulttuurinen kestävyys

Tutkitaan liikennettä!

- Tutustutaan [Flightradar](#)-, [MarineTraffic](#)- tai [VR](#) -sivustoon
 - Missä liikennettä on eniten ja vähiten?
 - Onko liikenteen määrä tasaista eri alueilla?
 - Mistä erot voisivat johtua?
 - Mitä tutkimasi lentokoneet ja laivat kuljettavat?

Liikenteen ympäristöhaittoja

- Liikenne on välttämätön asioiden toimimiselle, mutta se aiheuttaa paljon ympäristöongelmia:
 - Liikenne tuottaa suuren osan maapallon **kasvihuonekaasupäästöistä**
 - Kiihdyttää ilmastonmuutosta
 - **Ilmansaasteet** heikentävät ilmanlaatua
 - Pahimmillaan kaupunkien sumupilviä eli smogia
 - Rakentaminen ja liikenne **kuluttavat luonnonvaroja ja pirstovat elinympäristöjä**
 - **Melu** aiheuttaa terveys- ja viihtyvyyshaittoja
- Ongelmallisin ympäristölle on henkilöautoliikenne

Kaupunkisumu VS aurinkoinen päivä Kiinassa.

Lähde: [Wikipedia](https://en.wikipedia.org/wiki/Smog)

Kuinka voit itse liikkua kestävästi?

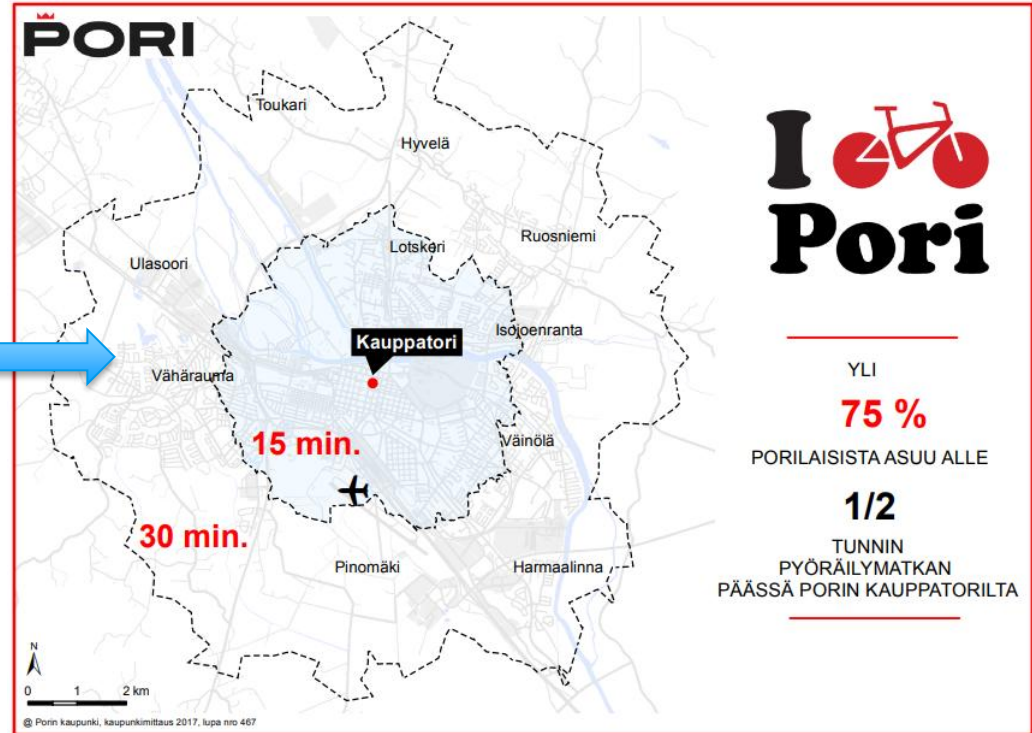
- Suosi **kävelyä ja pyöräilyä**
 - Päästöttömiä liiksumuotoja
 - Edistävät myös terveyttä
- Suosi **joukkoliikennettä ja kimppakyytejä** vähentääksesi yksityisautoilun päästöjä
- **Vältä tarpeettomia lentomattoja**
 - Voisitko kulkea saman matkan esimerkiksi laivalla, bussilla tai junalla?
- Vähennä turhia kilometrejä **suunnittelemalla** kulkureitti etukäteen

Esimerkkejä liikkumisesta Porissa

Pyöräily ja kävely

- Porin kävely- ja pyörätieverkoston pituus on noin 350km
- Lisäksi puistokäytäviä ja luontosekä ulkoilureittejä esimerkiksi Kirjurinluodossa ja Yyterissä
- Liikkumista helpottavat lyhyet välimatkat keskustassa
- Tarkastele [pyörätieverkostoa](#) Porissa (liikenne ja kadut → pyörätiet)
- Tutustu myös muihin [pyöräily-](#) ja [ulkoilureitteihin](#)!

Esimerkkejä liikkumisesta Porissa

Joukkoliikenne

- Vuonna 2024 joukkoliikenteellä tehtiin 1,6 miljoonaa matkaa
- Huono sää lisää joukkoliikennematkoja jopa tuhannella päivässä!
- Suosituimmat reitit ovat Citylinja (1), Sampola (6) ja Yyteri (34)
- Lisää tietoa ja reittioppaan löydät [PJL:n sivuilta](#)

Vinkkejä Porissa liikkumiseen

Porissa pyritään kestäväään liikkumiseen

- [Kiertotalouden tiekartassa](#) on mainittu useita liikkumiseen liittyviä tavoitteita
- Esimerkiksi:
 - Lisää lukitsemis- ja säilytyspaikkoja pyörille
 - Yhtenäistetään kävely- ja pyöräilyreittejä: esimerkiksi lisää pyöräteitä
 - Selvitetään mahdollisuuksia linja-autoihin, jotka käyttävät vähäpäästöisempiä polttoaineita: esimerkiksi vety- tai sähköbussit
 - Valmistaudutaan lentoliikenteen sähköistymiseen

Kestävä liikkuminen on myös globaali tavoite!

- YK:n kestävän kehityksen toimintaohjelma **Agenda2030** sisältää liikkumiseen liittyviä tavoitteita:
 - Kaikille turvallinen, edullinen, luotettava ja kestävä liikennejärjestelmä vuoteen 2030 mennessä
 - Lisätään julkista liikennettä
 - Kiinnitetään erityistä huomiota huono-osaisten, naisten, vammaisten ja ikääntyneiden tarpeisiin (saavutettavuus)

Lähde: [UNDP](#)

Kuvittele liikkuminen vuonna 2100!

Millä
kulkuneuvoilla
liikutaan?

Mitä käytetään
polttoaineena?

Onko liikkuminen
ympäristö-
ystävällisempää?

Onko liikenne
turvallista?

Hyödynnetäänkö
tekoälyä? Jos,
niin miten?

Onko liikkuminen
saavutettavaa
kaikille
(asuinpaikka,
varallisuus)?

Yhteenveto

- Liikkumisella tarkoitetaan paikasta toiseen siirtymistä
 - Liikenne on osa liikkumista: se on laajempi järjestelmä, jossa hyödynnetään kulkuvälineitä (esimerkiksi auto- tai junaliikenne)
- Kestävässä liikkumisessa huomioidaan kaikki kestävän kehityksen osa-alueet: ekologinen, taloudellinen ja sosiaalinen/kulttuurinen
- Jokainen meistä voi edistää kestävää liikkumista esimerkiksi liikkumalla enemmän lihasvoimin, suosimalla joukkoliikennettä ja suunnittelemalla oman liikkumisensa tehokkaaksi
- Liikenne aiheuttaa ympäristöhaittoja: eniten henkilöautoliikenne
 - Kasvihuonekaasupäästöt, melu, uusiutumattomien luonnonvarojen kulutus, huono ilmanlaatu
- Kestävä liikkuminen on globaali tavoite. Myös Porissa edistetään kestävää liikkumista: muun muassa kannustetaan lihasvoimin liikkumiseen ja pyritään saamaan julkinen liikenne vähempipäästöiseksi

